

LANDET GÅRD
Østsida 603
2480 KOPPANG

Vår dato: 07.10.2024

Vår ref.: 202302280-9 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Landet kraftverk er vurdert ikke konsesjonspliktig – Stor-Elvdal kommune i Innlandet

Vi viser til melding av 03.02.2023 om Landet kraftverk. NVE har gjort en konsesjonspliktavurdering av tiltaket. Først i brevet finner du vårt vedtak og informasjon om hva du må gjøre videre. Deretter kan du lese om tiltaket og vår vurdering av dette.

NVE vedtar at Landet kraftverk ikke trenger konsesjon etter vannressursloven § 8. Vedtaket har hjemmel i vannressursloven § 18.

Dette vedtaket er gyldig i fem år.

Om klage og klagerett

Se eget vedlegg om klageadgang.

Forutsetninger for vedtaket

- Tiltaket skal gjennomføres i samsvar med framlagte planer.
- Selv om tiltaket ikke er konsesjonspliktig, må dere planlegge og utføre tiltaket slik at det er til minst mulig skade og ulempe for allmenne og private interesser i vassdraget.
- Det skal slippes minstevannføring minst tilsvarende alminnelig lavvannføring, oppgitt i meldingen til **6,5 l/s** forbi inntaket. Dersom tilsiget er mindre enn fastsatt minstevannføring, skal hele tilsiget slippes forbi inntaket. Det skal etableres et arrangement for minstevannføring.

Hva må du gjøre videre?

- Dette vedtaket er ikke en tillatelse til bygging. Dere må ta kontakt med andre myndigheter for å få de **nødvendige tillatelser**. Aktuelle myndigheter kan være:
  - **Kommunen** for avklaring etter plan og bygningsloven
  - **Statsforvalteren** for avklaring etter lakse- og innlandsfiskloven (anadrom strekning og vassdrag med kreps) og eventuell søknad om dispensasjon fra kravet om kantvegetasjon i vannressursloven § 11

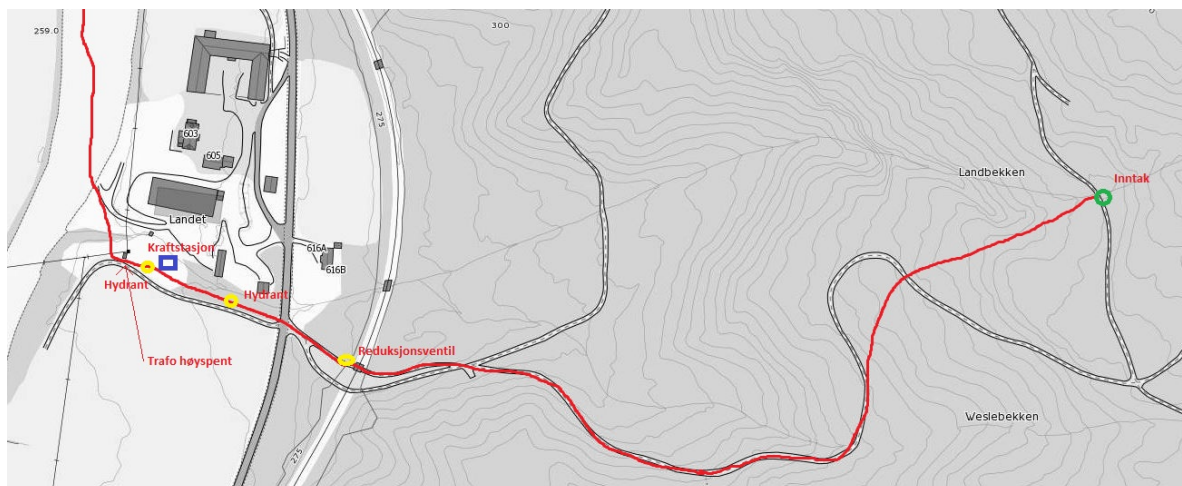
- **Fylkeskommunen** for avklaring etter lakse- og innlandsfiskloven (ikke anadrom strekning) og kulturminneloven

Lista er ikke uttømmende.

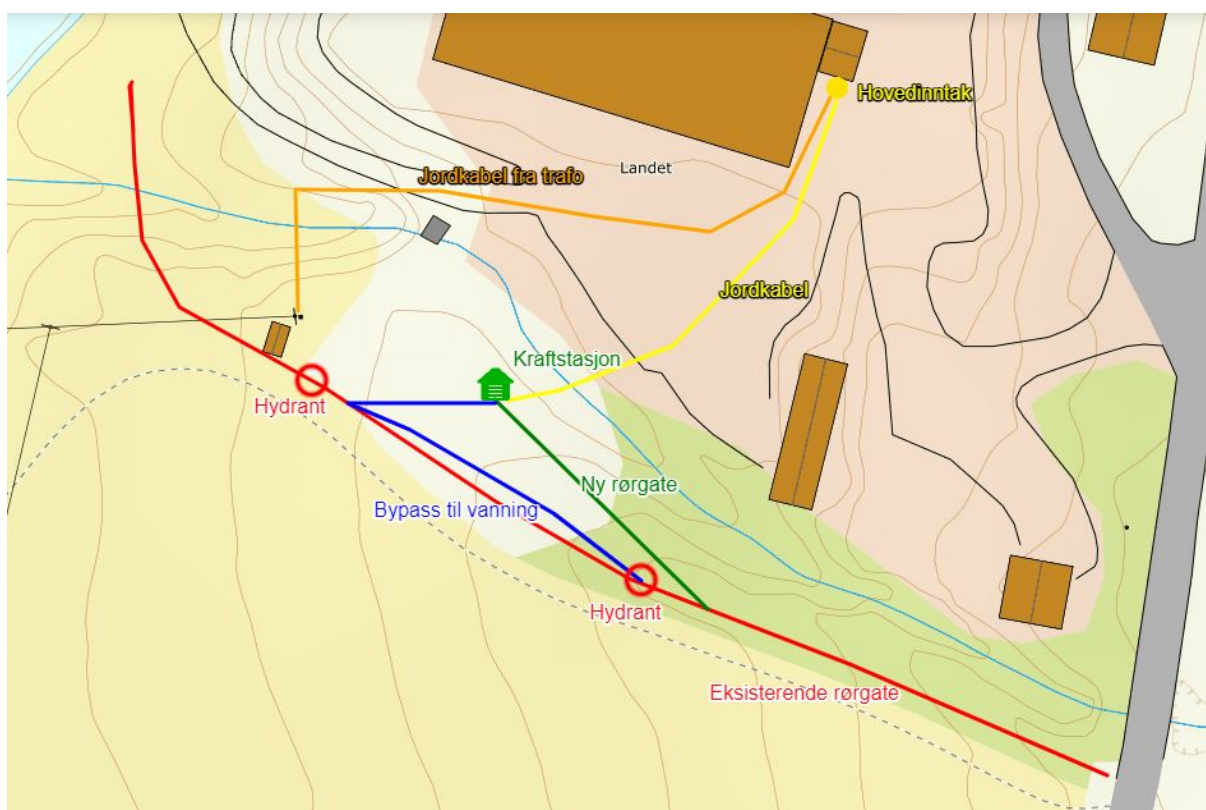
- Avklare forholdene til de private interessene som eventuelt blir berørt av tiltaket. NVE vurderer ikke de privatrettslige forholdene.
- Dersom dere endrer planene for tiltaket, bør de sendes til NVE for ny vurdering.
- Inntaksdam med tilhørende rør ned til kraftstasjon er vassdragsanlegg som skal klassifiseres i en av fem konsekvensklasser etter damsikkerhetsforskriften. Se Forskrift om sikkerhet ved vassdragsanlegg (damsikkerhetsforskriften) kapittel 4 Klassifisering. Den ansvarlige skal foreta en vurdering av anlegget og omgivelsene og fremme et begrunnet forslag til NVE om konsekvensklasse. NVE treffer så vedtak om konsekvensklasse. Vær også oppmerksom på at damsikkerhetsforskriften stiller krav til kraftverksrør, og at reglene for disse kan avvike fra for eksempel vanningsrør. § 4-1. fjerde ledd omtaler kriterier for mindre vassdragsanlegg som faller inn under konsekvensklasse 0. Om vassdragsanlegget skulle falle inn under denne klassen, oppfordrer vi likevel til å sende et begrunnet forslag til NVE, slik at vi treffer vedtak om dette.
- Ta kontakt med lokal områdekonsesjonær for å avklare om det er ledig nettkapasitet på alle spenningsnivå.
- Hvis kraftverket har en merkeytelse over eller lik 100 kVA, gjør vi oppmerksom på krav om forbruksavgift på elektrisk kraft, se «Årsrundskriv for særavgifter» på www.skatteetaten.no.
- Når kraftverket er satt i drift skal dere melde det inn via Altinn på <https://www.altinn.no/> (*Melding om idriftsettelse nye vannkraftverk eller opprustings- og utvidelsestiltak i eksisterende kraftverk, NVE-0018*).

Orientering om tiltaket

Ingvald Landet planlegger å bygge et kraftverk i Landbekken. Se kart og tabell under for detaljer. Kraftverket skal settes inn i eksisterende vanningsanlegg som har en nedgravd rørledning i 110 mm PE med trykkreduksjonsventil og hydrantpåkobling. Vannveien ble bygget i 1984 med statstilskudd for vanning av 240 daa dyrket mark. Ved å nytte potensialet i vanningsanlegget kan gårdens årlige strømforbruk på ca. 0,15 GWh dekkes. Eksisterende anlegg vil bli noe ombygd, men verken rørgate eller inntaksdammen endres. Kraftverket vil stenges ved vanning. Anlegget har inntak i en dam laget av en traktorvei med nedgravd kulvert nedstrøms en foss. En minstevannføring på 6,5 l/s vil bli opprettholdt. Maksimal slukeevne er på 25 l/s og tilsvarer 20 % av middelvannføringen på 124 l/s.

Figur 1: Oversikt over rørgate fra inntaksdam til kraftstasjon

Figur 2: Illustrert ombygging ved vanningsanlegget

Landet kraftverk – hoveddata		
TILSIG	Hovedalternativ	
Nedbørfelt	km ²	8,0
Middelvannføring	l/s	124
Alminnelig lavvannføring	l/s	6,4
Feltets middelavrenning	l/s/km ²	15,5
Planlagt minstevannføring	l/s	6,5

KRAFTVERK

Inntak	moh.	400
Avløp	moh.	265
Inntaksmagasinetts volum	m ³	50
Lengde på berørt elvestrekning	m	746
Brutto fallhøyde	m	135
Slukeevne, maks	l/s	25
Installert effekt, maks	kW	25

PRODUKSJON

Produksjon, årlig middel	GWh	0,15

Hva har høringspartene uttalt?

Meldingen er sendt **Stor-Elvdal kommune, Innlandet fylkeskommune** og **Statsforvalteren i Innlandet** på høring. Dette anses tilstrekkelig for meldinger. NVE har mottatt følgende uttalelser:

Stor-Elvdal kommune uttalte den **07.09.2023**:

«Hele kommunen er kartlagt med tanke på friluftsinnteresser og området som Landbekken går gjennom har status som turområde uten tilrettelegging, og som benyttes både sommer og vinter. Dette er den laveste kategorien, og benyttes på alt areal i kommunen som ikke har noen grad av tilrettelegging.

Det er flere SEFRAK bygg på Landet gård, men det er ikke registrert automatisk fredete kulturminner i eller nær tilknytning til bekken. Kommunen vil likevel presisere viktigheten av at de som skal gjennomføre tiltak er kjent med bestemmelsen i kulturminneloven § 8 om at dersom det oppdages automatisk fredete kulturminner som tidligere ikke er kjent, skal arbeidet stanses i den utstrekning det berører kulturminnene eller deres sikringssoner på fem meter. Det er viktig at også de som utfører arbeidet i marken gjøres kjent med denne bestemmelse. Melding om funn skal straks sendes samferdsel, miljø og plan i kulturvernseksjonen, Innlandet Fylkeskommune, j.fr. lov om kulturminner § 8, annet ledd.

Kommunen har ikke noen ytterligere informasjon om at det finnes verdifulle naturtyper, rødlistede arter eller informasjon om viltet enn det som allerede er kartlagt i Artsdatabanken.

Det er viktig å sørge for at tiltaket ikke forringer bekken og området rundt som leveområde. Tiltaket må derfor gjennomføres så skånsomt som mulig. Kommunen har ingen ytterligere merknader til tiltaket.»

Innlandet fylkeskommune uttalte den **18.09.2023**:

«Vassdrag og naturmangfold

Kraftverket skal etableres i Landbekken (vannforekomst 002-4491-R Glomma (Tresa-Imsa bekkefelt østsiden), som i Vann-Nett er kategorisert med god økologisk tilstand. Fylkeskommunen har ikke informasjon om hvorvidt bekken er fiskeførende eller ikke, men flyfoto viser til tider bratte partier med utfordrende vandringsruter. Søker oppgir at fisk ikke vandrer i bekken, og at tiltaket derfor ikke vil utgjøre en påvirkning på lokale fiskestammer. Det er mulig fisk fra Glomma utnytter de nedre delene av bekken. Hvorvidt kulverten under veien fungerer som et vandringshinder eller ikke er ukjent. Om det ikke er kunnskap å oppdrive, bør naturmangfoldlovens § 9 om føre-var legges til grunn ved beslutningen.

Som søker også informerer om er det registrert et felt med naturtypen «Bekkekløft og bergvegg», med nasjonal verdi A. Forekomsten har blitt tildelt høy verdikategori på grunn av områdets funksjon som leveområde for flere fuktighetskrevede arter, blant annet flere rødlistede lavarter. Søker oppgir at de ikke kan se at tiltaket vil utgjøre en

negativ effekt på naturtypen, ettersom de nå vil sikre en minstevannføring. Sikring av naturtypen og dens verdier bør være en forutsetning for konsesjon.

Det er gjort flere artsregistreringer innenfor naturtypen i 2023. Likevel ble kartleggingen (som faktaarket er basert på) gjennomført i 2007, og mye vil ha endret seg siden den tid. Det er derfor anbefalt at det gjennomføres en ny kartlegging i tiltaksområdet, samt i og rundt naturtypen, for å sikre bevaring av naturverdiene i området, samt et oppdatert kunnskapsgrunnlag jf. naturmangfoldlovens § 8. På denne måten vil en også vite hvor de ulike artene har etablert seg i senere tid, og om de eventuelt har spredt seg utenfor naturtypen.»

Statsforvalteren i Innlandet uttalte den **14.08.2023**:

«Tiltaket innebærer å utnytte eksisterende vanningsanlegg i Lundebekken til kraftproduksjon. Statsforvalteren ser ikke at tiltaket medfører vesentlige ulemper for allmenne interesser så lenge vassdragets alminnelige lavvannføring sikres.»

Dette er NVEs vurdering av tiltaket

En konsesjonspliktavurdering er en enkel forhåndsvurdering av om tiltaket kan være til ulempe for noen allmenne interesser knyttet til vassdraget. Fordeler med tiltaket er ikke en del av vurderingen.

Ingvald Landet ønsker å sette kraftverk inn i allerede eksisterende vanningsanlegg som er etablert i Landebekken. Vanningsanlegget ble bygget i 1984 for vanning av 240 daa dyrket mark. Samme rørgate og kulvert ønskes nå å nyttes til kraftproduksjon. Inngrep i naturen vil dermed bli minimale, men noe ombygging må til ved kraftstasjonen. Kraftverket vil ha en forventet produksjon på 0,15 GWh, som tilsvarer omtrent gårdens årlige forbruk.

Hydrologi

Landbekken har et nedbørfelt på 8,0 km² og en middelvannføring på 124 l/s ved det planlagte inntaket. Alminnelig lavvannføring er av søker satt til 6,4 l/s, noe som stemmer med data hentet fra NEVINA. Planlagt minstevannføring er 6,5 l/s. Dette er i samsvar med vannressursloven § 10, som setter krav om at minst alminnelig lavvannføring skal være tilbake i elva, med mindre det er gitt tillatelse til noe annet gjennom konsesjon. Maksimum slukeevne er 25 l/s og tilsvarer ca. 20 % av middelvannføringen. På grunn av lav slukeevne vil størsteparten av vannmengden i elva gå forbi inntaket og man vil beholde noe naturlig vannføringsdynamikk i bekken. Flomvannføringer vil i liten grad bli påvirket.

Biologisk mangfold

Naturmangfoldloven legger føringer for bærekraftig bruk av norsk natur og blir lagt til grunn når NVE vurderer meldingen. For å kunne oppfylle forvaltningsmålene i naturmangfoldloven §§ 4-5 er man avhengig av et godt kunnskapsgrunnlag, jf. naturmangfoldloven § 8. Hvis kunnskapsgrunnlaget ikke er tilstrekkelig, skal man bruke føre-var-prinsippet jf. naturmangfoldloven § 9.

NVE minner om at vi i en konsesjonspliktavurdering vurderer hvordan det planlagte tiltaket vil påvirke vassdraget og de allmenne interessene knyttet til dette. Arealinngrep som følge av vannvei og tilkomstvei er normalt ikke del av denne vurderingen.

Søk i Naturbase den 09.08.2024 viser naturtypen *Bekkekløft og bergvegg* i elvedalen til Landbekken, og naturtypen har stor verdi. Søk i Artskart den 09.08.2024 viser flere rødlistede arter som gjerne er knyttet til denne naturtypen, som fossefiltlav (EN), sprikeskjegg (NT), gubbeskjegg (NT) og reipmose (LC). Fossefiltlav er en sterk truet art som utelukkende er knyttet til lokaliteter med høy luftfuktighet. Å sikre at det til enhver tid slippes en minstevannføring fra inntaket er en forutsetning for vedtaket. Ved å begrense største slukeevne til 20 % av middelvannføringen, vurderer NVE at vannføringen i elven også etter etablering av kraftverket vil være tilstrekkelig for å opprettholde tilstrekkelig vannsprut og høy luftfuktighet i bekkekløften.

Med bakgrunn i informasjon fra tiltakshaver, søk i databaser og egne erfaringer vurderer NVE at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig til å vurdere konsesjonsplikt, jf. at kunnskapsgrunnlaget skal stå i forhold til saken sin karakter og sjanse for skade på naturmangfoldet. Ut ifra eksisterende kunnskap kan vi ikke se at det planlagte tiltaket vil føre til nevneverdig skade eller ulempe for allmenne interesser knyttet til biologisk mangfold. Tiltaket vil etter NVE sitt syn ikke komme i konflikt med forvaltningsmålene i naturmangfoldloven §§ 4-5.

Landskap og friluftsliv

Landbekken renner gjennom en elvedal som til steder er bratt, og høydeforskjellen i terrenget vil fungere som naturlige vandringshindre for fisk. Vi kan ikke utelukke at det går fisk i nedre del av bekken. Siden vannuttaket er begrenset, vil det i hovedsak være overløp ved demningen, og en eventuell stans i kraftverket vil ikke være problematisk for fisk nedstrøms. En foss oppstrøms inntaket påvirkes ikke av vannuttaket.

Søk på Ut.no 09.08.2024 viser ingen turstier i området. Søker opplyser selv at det stort sett er privat ferdsel av gårdseiere i område, samt skogsdrift og jakt. Skogsdriften vil ikke påvirkes av tiltaket, og utbyggingen planlegges utført i forkant av jakt sesong.

Kulturminner

Databasen Kulturminnesøk viser 09.08.2024 ingen registrerte kulturminner i det aktuelle området. Stor-Elvdal kommune nevner i sin uttalelse at det er flere SEFRAK-registrerte bygg på Landet gård, men at det ikke er registrert automatisk fredete kulturminner i eller i nær tilknytting til bekken.

Naturfare

Landbekken ligger over marin grense og renner gjennom morene og breelavsetninger. Dette er stabile masser og det er ikke fare for skred i det aktuelle området.

NVE sitt flomsonekart viser at kraftverket er tenkt plassert rett utenfor flomsonegrensen ved 200-årsflom. Ved detaljplanlegging av kraftverket er det viktig at høyden på terrenget sjekkes mot de beregnede flomvannstandene, og en sikkerhetsmargin bør planlegges.

Oppsummering og konklusjon

Ingvald Landet ønsker å nytte vannkraften i allerede eksisterende vanningsanlegg på gården. Han planlegger å oppføre et kraftverk omtrent 50 m fra utløpet av Landbekken til Glomma. Rør og inntaksdam fra eksisterende anlegg vil benyttes. Se figur 2. Forventet årlig produksjon vil være ca. 0,15 GWh, og tilsvarer omtrent gårdens årlige strømforbruk.

Både søker og Innlandet fylkeskommune opplyser om naturtypen «Bekkekløft og bergvegg», med nasjonal verdi A. Det er registrert en rekke sjeldne lavarter i bekkekløften langs elveløpet. Disse artene er helt avhengig av vannføring i elven. NVE er enig med fylkeskommunen i at sikring av minstevannføring i elven er en forutsetning for å kunne bygge kraftverket. NVE mener at et vannuttak tilsvarende 20 % av middelvannføringen er beskjedent, og ikke vil føre til nevneverdig skade for biologisk mangfold knyttet til naturtypen bekkekløft.

NVE mener derfor at Landet kraftverk ikke fører til slike ulemper for allmenne interesser at det trenger konsesjon etter vannressursloven § 8.

NVE understreker at slukeevnen på maksimalt 25 l/s og slipp av minst alminnelig lavvannføring fra demningen, er forutsetninger for vår vurdering.

Med hilsen

Carsten S. Jensen
konsesjonsansvarlig

Gry Berg
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Godkjent av Gry Berg
Seksjonssjef

Rune Flatby
Spesialrådgiver

Mottakerliste:

LANDET GÅRD - INGVALD LANDET

Kopimottakerliste:

STOR-ELVDAL KOMMUNE

STATSFORVALTEREN I INNLANDET

INNLANDET FYLKESKOMMUNE

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: • Skrive hvilket vedtak du klager på. • Skrive hvilket resultat du ønsker. • Opplyse om du klager innenfor fristen. • Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av Energidepartementet (ED) som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller ED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.
Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til ED, men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no. NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til ED.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.